

Meri-Lapin ympäristölautakunta	§ 90	31.10.2017
Meri-Lapin ympäristölautakunta	§ 21	20.02.2018

UHKASAKON ASETTAMINEN LÖYLYVAARA, TERVOLA

645/11.03.04/2016

MELAYMP 31.10.2017 § 90

Valmistelija ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää:

Kiinteistön ja alueen yksilöinti:

Tervolan kunnan , Lapinniemen kylässä sijaitseva kiinteistö , omistaja

Kiinteistöllä oleva käytöstä poistuneen turkistarhan ja rehusekoittamon alue (karttaliite).

Koordinaatit

Asia:

Kiinteistöllä 26.9.2016 pidetyssä tarkastuksessa on todettu, että alueille on jätetty käytöstä poistettua tavaraa ja jätettä kuten metallirohua (peltiä, turkiseläinten häkkejä, öljytynnyreitä, käytöstä poistettuja ja metalliesineitä), käytöstä poistettuja autoja ja autonrenkaita, muovijätettä (tynnyreitä ja nestekonteja) ja vaarallisia jätteitä (öljyjätettä).

Asiaa koskevia määräyksiä :

Jätelaki 646/2011 (JL) 12.2 §: Jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiseksi merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille.

13 §: Jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätehuollossa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatetaan ympäristön kannalta parasta käytäntöä.

JL 16.1 §: Vaarallinen jäte on pakattava ja merkittävä ja siitä on annettava tarpeelliset tiedot jätehuollon kaikissa vaiheissa siten, että jätteen siirtoja ja ominaisuuksia voidaan seurata sen syntypaikalta hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn.

JL 19.2 §: Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että jäte toimitetaan käsiteltäväksi johonkin lähimmistä tarkoitukseen soveltuvista laitoksista.

JL 20 §: Jätteen alkuperäinen tuottaja taikka nykyinen tai aiempi jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista.

JL 28 §: Jätteen haltijan on järjestettävä jätehuolto, jollei tässä luvussa taikka 5 tai 6 luvussa toisin säädetä. Kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätteen haltija ei huolehdi velvollisuudestaan tai tätä ei tavoiteta ja jos kiinteistön haltija on sallinut jätettä tuottavan toiminnan kiinteistöllä tai jätteen tuomisen kiinteistölle.

JL 29.1 §: Jätteen saa luovuttaa vain sille, jolla on jätehuoltorekisteriin hyväksymisen tai merkitsemisen perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä tai ympäristöluvan tai ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröinnin perusteella oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä.

JL 72 §: Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (*roskaamiskielto*).

JL 73 §: Roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

JL 74.1 §: Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja ei huolehdi siivoamisvelvollisuudestaan, siivoamisvelvollinen on alueen haltija, jos siivoaminen ei ole kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta ottaen huomioon haltijan mahdollisuudet ehkäistä roskaantumista tai huolehtia siivoamisesta, roskaantumisen määrä ja roskaantuneen alueen sijainti sekä muut näihin rinnastettavat seikat.

JL 118.1 §: Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä.

JL 119 §: Edellä 118 §:ssä tarkoitettuun kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. ...

Kirjanpitoliedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta.

JL 120.1 §: Edellä 118 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittajan on seurattava ja tarkkailtava järjestämänsä jätehuoltoa säännöllisesti ja suunnitelmallisesti sen varmistamiseksi, että toiminta täyttää sille tässä laissa ja sen nojalla säädetyt ja määrätty vaatimukset ja että valvontaviranomaiselle voidaan antaa toiminnan valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Toiminnanharjoittajan on myös huolehdittava siitä, että jätehuollosta vastaavat henkilöt perehdytään toiminnan seurantaan ja tarkkailuun ja että heille annetaan siitä riittävät tiedot. Toiminnanharjoittajan on viivytyksettä ryhdyttävä toimiin seurannan ja tarkkailun perusteella havaittujen toiminnan puutteiden poistamiseksi.

JL 122.1 §: Valvontaviranomaisella tai tämän määräämällä virkamiehellä on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta.

JL 123 § 1 ja 3 mom.: Valvontaviranomaisella tai sen määräämällä virkamiehellä on ... tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa sekä täytäntöönpanoa varten oikeus: kulkea toisen alueella ja päästä paikkaan, jossa harjoitetaan tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa; tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia; suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä; tarkkailla toiminnan ympäristö- ja terveysvaikutuksia. Tarkastettavan paikan haltijan on vaadittaessa esitettävä tarkastusta toimittavalle viranomaiselle taikka virkamiehelle kirjallisina tai sähköisessä muodossa tarkastusta varten asiakirjat, joilla voi olla merkitystä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnassa. Tarkastusta toimittavalla virkamiehellä on oikeus saada jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tietojärjestelmissä olevista tallenteista.

Ympäristönsuojelulaki 527/2014 (YSL) 6 §: Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

YSL 7.1 §: Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön mahdollisimman vähäisiksi.

YSL 16 §: Maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskiello*).

YSL 20 §: Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että: menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen; noudatetaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita eri toimien yhdistelmiä.

YSL 133.1 §: Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Perämeren jätelautakunnan alueen yleiset jätehuoltomääräykset (JHM)

17§: Jätteiden polttaminen on kielletty ilman ympäristölupaa. Maalattua, lakattua tai kyllästettyä puuta, vaneria, lastulevyä, muovia yms. ei saa polttaa, vaan ne tulee toimittaa luvan saaneeseen käsittely- tai keräyspaikkaan.

Kuuleminen ja tarkastukset:

Alueella 26.9.2016 pidetyn tarkastuksen jälkeen, johon osallistui, lähetettiin 7.10.2016 päiväty selvityspyyntö ja kehotus (liitteenä tarkastusmuistio sekä selvityspyyntö ja kehotus).

on antanut 28.11.2016 päivätyyn selvityksen (liitteenä).

Alueella pidettiin toinen tarkastus siistimisajan umpeuduttua 4.10.2017, johon myös osallistui (muistio liitteenä). Tarkastuksessa todettiin mm., että alueella oli vielä runsaasti jätelain tarkoittamaa jätettä, kuten öljytynnyreitä, metallijätettä, muovisäiliöitä, käytöstä poistettuja auton renkaiden, käytöstä poistettuja metallihakkeja yms., joita ei oltu toimitettu määräaikaan (30.9.2017) mennessä asianmukaisesti käsiteltäväksi.

Meri-Lapin ympäristöpalveluille ei ole myöskään toimitettu määräaikaan 13.10.2017 mennessä tositteita siitä, minne alueelta mahdollisesti pois kuljetetut jätteet on toimitettu.

Oikeudellinen arviointi :

Jätteiden jättäminen kiinteistölle aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä roskaantumista (Jätelaki 13§). Jätteen haltija ei ole huolehtinut jätteen toimittamisesta käsiteltäväksi tarkoitukseen soveltuvaan laitokseen (Jätelaki 19.2§).

Ympäristöön jätetyt jätteet aiheuttavat epäsiisteyttä, maiseman ruumentumista, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa (Jätelaki 72§).

Päävelvoite :

Kiinteistön omistajaa velvoitetaan :

1. toimittamaan käytöstä poistuneen turkistarhan ja rehusekoittamon alueelta jätteeksi jääneet metallit, käytöstä poistetut turkiseläinten häkit, öljytynnyrit, käytöstä poistetut autonrenkaat ja muovijätteet sekä vaaralliset jätteet (öljyjätteet) jätelain mukaiseen vastaanottoon viimeistään 31.12.2017.
2. toimittamaan Meri-Lapin ympäristöpalveluille kirjallinen selvitys tositteineen jätteiden luovutuksesta hyväksytyyn vastaanottopisteeseen viimeistään 31.12.2017.

Päävelvoitteen tehoste :

Meri-Lapin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon.

Jos päävelvoitetta ei ole noudatettu 31.12.2017 mennessä, velvoitetaan kiinteistön omistaja maksamaan uhkasakkoa seuraavasti :

Jos päävelvoitetta 1 ei ole noudatettu 31.12.2017 mennessä, tuomitaan uhkasakko peruserä 1500 (tuhatviisisataa) euroa sekä lisäerät 300 (kolmesataa) euroa kultakin täydeltä kuukaudelta 31.12.2017 jälkeen 12 kuukautta.

Jos päävelvoitetta 2 ei ole noudatettu 31.12.2017 mennessä, tuomitaan uhkasakko peruserä 800 (kahdeksansataa) euroa sekä lisäerät 200 euroa kultakin täydeltä kuukaudelta 31.12.2017 jälkeen 12 kuukautta.

Uhkasakon kohdistaminen :

Uhkasakkolain 7§ 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaaiseen, jolla on oikeudellinen tai tosiasiallinen

mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta.

Ilmoitusvelvollisuus :

Mikäli kiinteistön omistaja luovuttaa kiinteistön tai kiinteistön käyttöoikeuden, on tässä päätöksessä mainitusta päävelvoitteesta ja päävelvoitteen tehosteesta ilmoitettava luovutuksen saajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksen saajan nimi ja osoite.

Ilmoitusvelvollisuuden tehosteeksi asetetaan 500 euron suuruinen uhkasakko. Tältä osin ei päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Tiedoksianto :

Tämä päätös annetaan tiedoksi postitse saantitodistuksella tai tarvittaessa haastetiedoksiantona.

Päätös lähetetään tiedoksi Lapin maanmittaustoimistolle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku :

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Sovelletut lainkohdat :

Jätelaki (646/2011) 12.2§, 13§, 16.1§, 19.2§, 20§, 28§, 29.1§, 72§, 73§, 74.1§, 118.1§, 119§, 120.1§, 122.1§ ja 123§.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6§, 7.1§, 16§, 20§ ja 133.1§.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6§-10§

Perämeren jätelautakunnan yleiset jätehuoltomääräykset 17§.

LIITTEET

Karttaliite

Tarkastusmuistio 26.9.2016 pidetystä tarkastuksesta (muistiossa virheellinen päiväys)

Selvityspyyntö ja kehoitus 7.10.2016

selvitys 28.11.2016

Tarkastusmuistio 4.10.2017 pidetystä tarkastuksesta

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ :

Ympäristölautakunta tekee edellä esitetyn mukaisen päätöksen päävelvoitteesta ja päävelvoitteen tehosteeksi asetettavasta uhkasakosta.

Pidetään pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa tarkastettuna.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Merkitään pöytäkirjaan, että Hanna-Leena Kaasila jääväsi itsensä keskustelun ja päätöksenteon ajaksi (osallisuusjävi).

Hyväksyttiin

MELAYMP 20.02.2018 § 21

Valmistelija ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää:

on valittanut Meri-Lapin ympäristölautakunnan 31.10.2017 tekemästä päätöksestä (Liite).

vaatii uhkasakon mitätöimistä aiheettomana.
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää valituksesta lausuntoa (Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden dnro 02169/17/5149)

LIITE 13.12.2017 päiväämä valitus

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ :

Todetaan lausuntona seuraavaa :
Meri-Lapin ympäristölautakunta on asettanut uhkasakon kokouksessaan 31.10.2017 esitetyn perustein. on noudattanut alueen siistimisestä annettua kehotusta vain osittain.

Alueelta ei oltu poistettu määräaikaan (30.9.2017) mennessä siistiskehotuksessa mainittuja käytöstä poistettuja tavaroita ja jätteitä siinä laajuudessa, mitä annetussa kehotuksessa oli edellytetty. Jätteitä oli kerätty alueella kasioihin ja valittajan selvityksen perusteella myös toimitettu romunkerääjälle, mutta työ on ollut tarkastus-
hetkellä kesken, kuten tarkastuspöytäkirjasta ja siihen liitetyistä kuvista ilmenee.

Tarkastuksen suorittajat eivät ole käyneet rehusekoittamon sisällä, joten tätä kohtaa koskevaan valituksen osaan ei voida ottaa kantaa.

Osan rehusekoittamon pihalla olleista tavaroista valittajakin on ilmeisesti todennut jätteeksi luokiteltavaksi, koska hän on kerännyt ne kasaan mahdollista poiskuljetusta varten. Valituksessa ei kuitenkaan myönnetä alueella olevan mitään jätteeksi luokiteltavaa.

Siistimiselle annettu määräaika - noin vuosi, on ollut riittävä sen perusteella, mitä toiminnanharjoittaja on ensimmäisessä tarkastuksessa ilmoittanut tarvittavansa alueen siistimiseen.

Valituksesta ja annetusta selvityksestä ei ilmene, minne alueella tarkastushetkellä ollut vaarallinen jäte on toimitettu.

Edellä olevaan viitaten 4.10.2017 pidetyn tarkastuksen perusteella 31.10.2017 asetetulle uhkasakolle on selkeät perusteet, joten uhkasakon asettamispäätös tulee pitää voimassa.

Lautakunta esittää lopuksi, että hallinto-oikeus asettaa siistimiskehoutuksen laiminlyöjälle uuden määräajan mahdollista uhkasakon tuomitsemista varten.

Pidetään pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa tarkastettuna.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA :

Merkittiin pöytäkirjaan, että Heikki Hepoaho ja Hanna-Leena Kaasila jäivät itsensä ja poistuivat keskustelun ja päätöksenteon ajaksi.

Hyväksyttiin ja pidettiin pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.
